

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Metoda Interakce soustředěná na téma Ruth Cohnové jako způsob práce ve školní družině

Autor práce: Brigita Libová

Studijní obor: Pedagogika volného času, kombinované studium

Posudek vypracoval: Mag. Tomáš C. Havel, Dr. theol.

Datum: 3. 6. 2020

Mimoškolní vzdělávání má neopomenutelný význam v procesu vzdělávání dětí a mladých lidí. Hledat cesty, jak tyto vzdělávací procesy utvářet co nejefektivněji a reflektovat možný přínos konkrétních vzdělávacích konceptů je vhodnou cestou.

Cílem práce tak bylo zjistit možnosti „využití metody IST ve volném čase dětí navštěvující školní družinu, zjistit a ověřit, zda pomocí metody IST lze seznámit děti mladšího školního věku s konkrétními náboženskými či existenciálními tématy a vysvětlit jim tak například význam křesťanských svátků“ (s. 5).

V teoretické části práce (s. 7-24) autorka nejprve tematizuje základní pojmy „volný čas“ a „výchova“, „mladší školní věk“ a problematiku „socializace dítěte“, následně pak představuje metodu Interakce soustředěné na téma.

V praktické části práce (s. 25-34) přináší autorka nejprve souhrn rozhovoru s doc. Muchovou, průkopnicí IST v České republice, a následně pak návrh a průběh realizace dvou modelových hodin k tématům Vánoce a Velikonoc.

Na zvážení je, zda by obsah rozhovoru s doc. Muchovou nebylo vhodnější začlenit do teoretické části práce jako jeden ze zdrojů informací o samotné metodě IST a jejím způsobu práce a jeho možnostech – především také s ohledem na omezené zdroje v našem jazykovém prostředí k uvedené metodě. Formálně bych doporučil upustit od neustálého referování o tom, co „paní docentka“ řekla.

Na místě, kde autorka v práci popisuje místo modelové výuky, by bylo vhodné uvést také podrobnější charakteristiku samotné skupiny, v jaké pracovala (s. 27-28). V konkrétním návrhu výuky (s. 28-32) je škoda, že není zohledněn v plánu organizace výuky (s. 29) také pro IST důležitý moment, kdy účastníci diskutují o svém zapojení a realizaci.

Pokud se má praktická výuka věnovat vlastní možnosti uplatnění IST, bylo by asi vhodné v plánovaném harmonogramu zohlednit vnitřní stavbu setkání, která je pro tuto metodu vlastní.

Škoda, že autorka nepracovala s reálným biblickým textem, ale jen s jeho převyprávěním (s. 30) a škoda také, že nezaznamenala věty, které účastníci po vyslechnutí příběhu vyslovili (s. 30). Pro úplnost prezentace praktické části by bylo vhodné zvážit možnost fotografické dokumentace obrázků dětí (s. 31).

V případě návrhu prezentace tématu Velikonoc lze zmínit kromě výše zmíněných připomínek také zásadní otázku, do jaké míry je v případě, kdy autorka uvádí, že „následovalo přečtení části věnované starému příběhu o odchodu Židů z Egypta právě o Velké noci. Dále v krátkosti příběh o ukřižování Ježíše a jeho zmrtvýchvstání jako symbol Velikonoc pro křesťany. V závěru četby bylo zmíněno velikonoční poselství o probouzejícím se životu, tužbě milovat a být milován, o Velikonocích jako svátcích jara, kdy cítíme nový život,“ učiněno zadost cíli práce, totiž „seznámit děti mladšího školního věku s konkrétními náboženskými či existenciálními tématy a vysvětlit jim tak například význam křesťanských svátků“.

Po formální stránce splňuje práce standardní kritéria. Po obsahové stránce se nabízí otázka, zda by nemělo formulacím jako „je potřeba si navyknout na způsob výuky, která je většinou frontální a učitel není s dítětem v bezprostředním kontaktu“ (s. 11) nebo „děti hned zpočátku pochopily, co se od nich očekává, a téměř všechny se zapojily“ (s. 35) předcházet nebo následovat určité kritické zhodnocení jejich relevantnosti v aktuálním vzdělávacím diskurzu, protože pokud by toto měl být ideál, ke kterému by mělo vzdělávání směřovat, nabízela by práce ještě více podnětů k diskuzi.

V seznamu příloh je zahrnuto jednak schéma IST a dále přepis rozhovoru s doc. Muchovou.

Návrh otázek pro obhajobu:

Jak byste zdůvodnila pojetí volného času, jako času, který „využijeme podle svých zájmů a dle svého uvážení, dobrovolně a svobodně“ (s. 7) ve vztahu k času strávenému programem řízené činnosti v rámci výchovy ve školní družině?

Co podle vás byla v programu výuky, který jste navrhla, IST a co byla spíše jen dobrá dynamika hodiny zvládnutá ze strany učitelky? Jaké místo v tomto procesu příslušelo dětem a jejich případné iniciativě s možností promluvit do průběhu vzdělávacího procesu?

Závěrečný výrok:

Bakalářská práce splňuje po obsahové i formální stránce dané požadavky, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Návrh hodnocení na základě posouzení práce: velmi dobré (2)

V Českých Budějovicích, dne 3. 6. 2020

Tomáš C. Havel
oponent práce